

GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Cena numeru pojedynczego mk. 5.

Adres Redakcji i Administracji:
Piotrkowska 106. Telefon 199.Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5-6 po poł.
Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca.

O respekt dla traktatu pokojowego.

Rozpoczęcie sankcji karnych wobec Niemiec. Przekroczenie granicy. Zajęcie przez wojska francuskie i belgijskie Düsseldorfu, Duisburga, Ruhrortu. Odwołanie ambasadorów i posłów niemieckich z Anglii i Francji. Wyjazd delegacji niemieckiej do Berlina. Oświadczenie Lloyd Georgea.

Londyn, 8 marca (Pat.) H. Na początku posiedzenia oświadczył dr. Simons, że wobec odrzucenia kontrproponcji niemieckich, delegacja niemiecka porzuciła swój pierwotny plan i przyłączyła się do projektu uregulowania sprawy odszkodowań, tak jak to zalecili rzeczoznawcy na konferencji brukselskiej. Następnie dr. Simons przedstawił program wypłat niemieckich na okres pierwszych lat 5, dodając przytem, że czyni te propozycje z zastrzeżeniem, że Górny Śląsk musiałby być przyłączony do Niemiec i że handel światowy musiałby być zwolniony od wszelkich ograniczeń, jak również, że w sprawach ekonomicznych musiałby być wszędzie wznowiony system ogólnej równości i swobody.

Wreszcie oświadczył dr. Simons, że o ileby sprzymierzeni zgodzili się na to, aby delegaci niemieccy przedstawili bardziej szczegółowe i ostateczne propozycje, w takim razie delegacja niemiecka prosi o udzielenie jej tygodniowej zwłoki, w celu zasięgnięcia opinii swego rządu.

Londyn, 8 marca (Pat.) Godz. 11 min. 40. Na posiedzeniu porannym konferencja wysłuchała exposé dr. Simonsa w sprawie prowizorycznego uregulowania wypłat niemieckich na okres pierwszych lat 5. Posiedzenie popołudniowe wyznaczone zostało na godzinę 4 m. 30. **Postanowienie sprzymierzonych odrzucenia kontrproponcji niemieckich zostało jeszcze bardziej wzmocnione** przez niesłychaną zuchwałość, jaką nacechowane było exposé Simonsa, zwłaszcza w sprawie odpowiedzialności, oraz w sprawie sankcji karnej. **Prośba Simonsa o udzielenie delegacji niemieckiej zwłoki jednogodniowej została odrzucona.**

Londyn, 8 marca (Pat.) Otwierając posiedzenie Rady Najwyższej o godz. 4 po poł., oświadczył Lloyd George, że nowe propozycje niemieckie w zupełności są nie do przyjęcia i że sprzymierzeni nie mogą odroczyć wykonania postanowień sankcji karnych.

LONDYN, 8 marca (PAT.) Na wczorajszym posiedzeniu popołudniowym konferencji Lloyd George uzależnił odpowiedzi delegacji niemieckiej. Aljanci są zmuszeni zastosować natychmiast zapowiedziane sankcje ponieważ **kontrproponcje niemieckie są niewystarczające.** Lloyd George uzasadnił dalej, dlaczego natychmiastowe zastosowanie sankcji stało się koniecznym i oświadczył, że świat domaga się ostatecznej decyzji.

Londyn, 8 marca (Pat.) H. Komunikat urzędowy: Aljanci ochwalili jednomyślnie **uznać kontrproponcje niemieckie za nie możliwe do przyjęcia i przerwać rokowania.** Poza tem aljanci uchwalili zakomunikować delegacji niemieckiej, że **zapowiedziane sankcje będą zaostrzone.**

LONDYN, 8 marca (Pat.) Havas. Dr. Simons odmówił przyjęcia układu paryskiego i złożył protest przeciw sankcjom. Nie otrzymał jednak żadnej odpowiedzi. Posiedzenie zamknięto o godz. 18 m. 30. Delegacja niemiecka wyjeżdża z Londynu jutro rano.

BYTOM, 8 marca (E.-E.) Delegaci niemieccy na konferencji londyńskiej usiłowali przedłużyć jaknajbardziej rokowania, aby ich wynik był ogłoszony dopiero po ukończeniu plebiscytu na Górnym Śląsku. Celem tych zabiegów było uniknięcie wrażeń przygnębiającego, które decyzja sprzymierzonych wywoła na ludności niemieckiej Górnego Śląska.

Paryż, 8 marca (Pat.) H. Francuska Najwyższa Rada wojenna została zwołana na posiedzenie w pałacu Elizejskim. Rada obraduje pod przewodnictwem prezydenta republiki.

Gdańsk, 8 marca (Pat.) Donoszą tutaj z Westfalji, że wojska okupacyjne w Nadrenji otrzymały rozkaz rozpoczęcia ofensywy dziś rano.

BERLIN, 8 marca (Pat.) Z Düsseldorfu donoszą, że wojska belgijskie wkroczyły w nocy do Düsseldorfu. Francuzi rozpoczęli już wczoraj popołudniu marsz na Düsseldorf, oraz na inne miasta. Przedwczoraj przybył do Neuss generał wraz z 40 oficerami i 150 żołnierzami. Kontyngent wojsk francuskich w okolicy Keblenji liczy 1500 ludzi.

MOGUNCJA, 8 marca (Pat.) Wojska francusko-belgijskie zajęły w południe Duisburg. Flotylla rzeki Renu zajęła Ruhrort.

BERLIN, 8 marca (PAT) Prezydent Rzeszy Ebert i kanclerz Febrbach wydali **do mieszkańców miasta Düsseldorf odezwę**, w której nawołują ich do spokoju i rozważli i kończą słowami: „Wytrwajcie! bądźcie ufni, że rząd Rzeszy nie spocznie dopóty, dopóki obcy gwałt nie cofnie się przed naszym prawem“.

BERLIN, 8 marca (Pat.) Biuro Wolfa donosi z Düsseldorfu; Jazda francuska i samochody pancerne opanowały dziś rano miasto Düsseldorf. Wojska koalicyjne posuwają się na całej linii naprzód.

LONDYN, 8 marca (PAT.) **Delegacja niemiecka wyjeżdża dziś do Berlina.** Operacje wojskowe, zapowiedziane przez aliantów, rozpoczną się z dniem dzisiejszym. Marszałek Foch otrzymał odpowiednie instrukcje.

BERLIN, 8 marca (Pat.) Ambasadorowie niemieccy w Londynie i Paryżu, oraz poseł w Brukseli zostali wezwani do Berlina.

NOWY YORK, 8 marca (Pat.) Prezydent Stanów Zjednoczonych Harding odłożył swój plan zawarcia pokoju z Niemcami nie chcąc stawać na drodze koalicji, która teraz gotuje się do wymuszenia na Niemczech wykonania uchwał traktatu wersalskiego. Wiadomość ta, która zniweczyła wielkie nadzieje Niemców pokładane w Ameryce wywołała wielki niepokój w Niemczech.

LONDYN, 8 marca (Pat.) Havas. Po zawiadomieniu o natychmiastowym zastosowaniu sankcji, Lloyd George wyraził głęboki żal z powodu tej konieczności której sojusznicy pracujący nad ustaleniem pokoju światowego, usiłowali uniknąć. Państwa sprzymierzone chcą mieć trwałą podstawę dla rozwiązania sprawy odszkodowań. Tymczasem kontrproponcje przedstawione przez Simonsa są pozornym przyjęciem uchwał paryskich nawet na przeciąg 5 lat, gdyż zastrzeżenia dotyczące się Górnego Śląska redukują czas, na przeciąg którego Niemcy uznają decyzje paryskie, do 5 tygodni. W czasie przemówienia w Izbie gmin Lloyd George oświadczył, że wydano wojskom instrukcje w sprawie zajęcia oznaczonych miast, oraz że zostaną przedstawione parlamentowi projekty prawa, dotyczącego zastosowania sankcji ekonomicznych, a mianowicie obowiązku składania na rzecz skarbu publicznego części ceny kupna przez wszystkich nabywców towarów niemieckich. Specjalny korespondent Havasa telefonuje iż sojusznicy poczynili wszelkie możliwe wysiłki, celem dojścia do porozumienia, spotkali się jednak z nieprzejednanym stanowiskiem Niemiec. Co do wyjazdu delegacji niemieckiej, który ustalono początkowo na dzień dzisiejszy popołudniu, nie jest to zupełnie pewne. Według rozszerzających się pogłoszek, rzeczoznawcy niemieccy mają w dalszym ciągu pracować nad przygotowaniem nowego sposobu wypłaty odszkodowań.

Jednakże koła francuskie odnoszą się z niedowierzaniem do tych wiadomości.

Pałac Saint James.

Miejsce obrad obecnej konferencji londyńskiej.

Rozpoczęta dnia 1 marca konferencja londyńska obraduje w ofiarowanym przez króla angielskiego na ten cel, pałacu Saint Jamesa. Na miejscu, w którym wznosi się dzisiaj na końcu St. James street olbrzymi, nieco ponury budynek, stał w XII stuleciu szpital dla trędowatych, poświęcony św. Jakóbowi. Gmach ten przeszedł w roku 1532 w posiadanie Henryka VIII. Nowy właściciel kazał szpital zburzyć doszczętnie i miast niego wybudowano pałac w stylu Tudora. Plan budowy sporządził młody rzeźbiarz Jan Holbein młodszy, nadworny malarz Henryka. Gdy z końcem wieku XVII spłonęła dotychczasowa rezydencja władców angielskich, pałac Whitehall, obrano pałac St. Jamesa z siedzibą królów Anglii. Pałac ten, powiększony znacznie przez Karola I-go był rezydencją królów aż do czasu panowania

Jerzego IV. Lecz w roku 1809 ucierpiał wskutek pożaru bardzo ważne części gmachu, tak iż z dawniej budowli pozostała tylko brama kamienna wiodąca na James street, kaplica i stara sala audyencyjna.

Podczas odbudowywania spalonego budynku starano się o ile możności utrzymać go w dawnym stylu, lecz nie udało się to. Powstała budowla nie posiadająca w sobie nic nadzwyczajnego. Jedynie część środkowa ze swoimi otaczającymi wieżyczkami i głównym portalem jest charakterystyczną, podczas gdy łączące się z nią niskie fasady boczne są bez znaczenia. Sala wybrane na obrady obecne są urządzone z niesłychanym przepychem. Ściany obwieszono masą portretów, obrazów, prócz tego mieszczą się tutaj przeróżne arcydzieła sztuki, których oglądanie dozwolone było bardzo rzadko. Również i w wieku XIX-tym urządziła królowa Wiktorja tutaj swe bale i zebrała

kaplicy“ odbywały się zaś śluby członków domu panującego.

W olbrzymich komnatach pałacu St. Jamesa rozegrała się wielka część historii Anglii. Niektóre z nich przystroiła legenda romantyczna szatą.

W olbrzymiej sali audyencyyjnej pokazuje do dziś jeszcze splecione ze sobą litery H. A., które przypominają o tragicznym małżeństwie Henryka VIII z Anną Boleyn. Stąd rozpoczęła swą drogę prowadzącą na szafot Maria Stuart. Tutaj przebył Karol I-szy ostatnią noc, poprzedzającą straszliwie zimny, okropny ranek, kiedy to prowadzony wśród podwójnego szpalera utworzonego przez żołnierzy, szedł na miejsce stracenia w Whitehall. Tutaj też, w tym rozległym budynku skupiła się sieć intryg, które obalily ks. Malborougha. A oto zapisuje się nowa karta w dziejach tej budowli i to nie wyłącznie odnosząca się do historii Anglii, lecz posiadająca znaczenie międzynarodowe.

Kronika polityki polskiej.

— Delegat polski Askenazy d. 7 b. m. na dłuższej konferencji z prezydentem Millerandem w Paryżu omówił szereg ważnych spraw polskich, związanych z działalnością ligi narodów. Prezydent Rzeczypospolitej Francuskiej przyjął delegata polskiego bardzo życzliwie.

Zapowiedziana na wczor. konferencja prezydenta Witosa z przedstawicielami klubu N. P. R. w sprawie ostatecznego określenia stanowiska tego klubu do rządu i ewentualnego obsadzenia teki ministra pracy przez męża zaufania klubu nie doszła do skutku. Klub po naradzie doszedł do wniosku, że niema podstaw do wystąpienia z rządu i jako kandydata do teki ministra pracy desygnował inż. Jankowskiego

Wczoraj odbyło się posiedzenie rady wojennej. Między innymi generałowie Rozwadowski i Sikorski wystąpili z planem reorganizacji ministerstwa spraw wojsk. Według informacji „Przeglądu Wieczornego“ reorganizacja ma polegać przede wszystkim na wydzieleniu części gospodarczo-administracyjnej, na czele której staną ma urzędnik cywilny. Jako poważnego kandydata na to stanowisko w kołach politycznych wymieniają podsekretarza stanu w minist. skarbu, dra Ignacego Weinfeldta.

Generał Sikorski wymieniany jest jako kandydat na stanowisko wiceministra spraw wojskowych.

— Wczoraj minister spraw zagranicznych konferował z prezesem ministrów Witosem, jutro zaś przedstawić ma wyniki swej podróży komisji sejmowej dla spraw zagranicznych. (E.-E.)

Rosja w ogniu walk bratobójczych.

Sprzeczne wiadomości o sytuacji w Piotrogradzie i Moskwie. Kto myśli o powstańcach kronsztackich? Przejęte radio moskiewskie. Rokowania w Rydze odbywają się normalnie. Herostratyczne słowa Joffego.

GDĄŃSK, 8 marca. (Pat.) „Norwisk Press Central“ donosi za pismami finlandzkimi, że w poniedziałek o godz. 4 pp. powstańcy kronsztaccy **rozpoczęli bombardowanie Piotrogradu.** W akcji tej biorą udział baterje największego kalibru.

PARYŻ, 8 marca. (E. E.) Dnia 3 b. m. w pobliżu portu Narwy nastąpiło ostre starcie pomiędzy bolszewikami a uzbrojonymi robotnikami, którzy usilowali wtargnąć do Piotrogradu. Powstańcy w Piotrogradzie wybrali tymczasowy komitet rewolucyjny, pozostający w kontakcie z marynarzami kronsztadzkiimi. Komitet ten wydał pismo edyktowe do wszystkich robotników rosyjskich, wzywając ich do obalenia chwiałej się już władzy sowieckiej.

Wiedeń, 8 marca. (Pat.) Stacja iskrowa w Moskwie rozesłała depeşe następującej treści: Próby zamachu stanu oficerów-reakcjonistów pod przewodnictwem kapitana Burgona i gen. Kozłowskiego, którym udało się wywołać w Kronsztacie bunt załogi okrętu wojennego „Pietropawłowski“, mają się ku końcowi. Dla Kronsztatu niema niebezpieczeństwa, ponieważ Krasnaja Gorka, która panuje nad portem, jest obsadzona przez wojska wierne rządowi sowieckiemu. Bunt został wywołany—kończy radio sowieckie—przez agitatorów francuskich.

RYGA, 8 marca. (E. E.) Potwierdza się wiadomość o aresztowaniu w Kronsztacie Zinowjewa i Kalenina. Celem stłumienia powstania w Kronsztacie, wysłano tam z Piotrogradu około 40.000 czerwonogwardzistów, którzy jednak nie zdradzają żadnej chęci do walki. Sfery bolszewickie w Rydze przyznają, że sytuacja w Rosji jest nadzwyczaj poważna, jakiej jeszcze nigdy nie było. Bolszewicy są przekonani, że energia Trockiego przewyższy ten ruch, wywołany, w ich przekonaniu, przez agentów ententy.

GDĄŃSK, 8 marca. (Pat.) Z Kopenhagi donoszą, że w gubernji Pskowskiej wybuchło powstanie, które ogarnęło 4 powiaty. Utworzył się komitet rewolucyjny. Władze sowieckie ratowały się częściowo ucieczką, częściowo zaś zostały przez powstańców aresztowane.

PARYŻ, 8 marca. (E. E.) Rosyjski związek handlowy w Paryżu wysłał przez Helsingfors do Kronsztatu następujący telegram: „Na wiadomość o wypadkach w Kronsztacie i Piotrogradzie, rosyjskie organizacje handlowe, finansowe i przemysłowe w Paryżu, przedstawiły natychmiast środki, celem zaopatrzenia powstańców w żywność i przedmioty pierwszej potrzeby. Apropozycja Kronsztatu będzie zapewniona.“

PARYŻ, 8 marca. (E. E.) „Russ Union“ podaje, że miasto Czernehów jest opanowane przez powstańców. Od dnia 26 lutego w Moskwie nie otrzymano żadnych wiadomości z Kijowa. Krążą pogłoski, że miasto to jest również w rękach powstańców.

WARSZAWA, 8 marca. (Tel. od własn. koresp.) W dniu wczorajszym w minist. spraw zagranicznych otrzymano przejęty dnia 7 b. m. radjotelegram z Moskwy, który stwierdza, że zarówno w Moskwie, jak i w Piotrogradzie, władza jest w rękach rządu sowieckiego i że powstanie ogarnęło tylko Kronsztat. Jednocześnie z Rygi komunikują, że **w przebiegu rokowań nie zaszyły żadne zmiany** i wszelkie informacje o przerwaniu układów są bezpodstawne, a zaś ze swej strony minist. spraw zagran. nie dało delegacji żadnych nowych instrukcji. Przewodniczący delegacji pokojowej rosyjskiej, p. Joffe, w rozmowie z dziennikarzami oświadczył, że **próba przewrotu dokonana w Kronsztacie już została złamana.** Kiedy go zapytano, ile padło ofiar, po pewnej chwili namysłu, odpowiedział: **— To grabarze policzą.**

wanego zabójstwa skazani zostali na karę śmierci przez rozstrzelanie. Wszystkie wyroki powyższe wykonano.

P.S.L. w walce z paskarstwem.

Walka z paskarstwem—poważnie, szczerze i rozumnie prowadzona, jest niewątpliwie rzeczą pilną i konieczną. Lecz z chwilą, gdy „walka z paskarstwem“ staje się hasłem popularnym, nie tylko ze względu na jej rzeczywistą potrzebę, lecz ze względu na jej polityczną, prowadzoną przez stronnictwa, liczącą się w „życzołwości dla przyszłego wyborcy konsumenta—traci ona wiele na szczerości i poważyści... Niestety, taka się właśnie wytworzyła sytuacja w Polsce.

Stronnictwo P.S.L., reprezentujące interesy zamożnego chłopstwa, interpeluje rząd, czy przygotował on „dokładny spis paskarzy“.

Znaną wszak jest rzeczą, że właśnie chłopstwo średnio zamożne przeciwstawiało się najbardziej zaciekłe projektowi sekwestru ziemiopłodów i, —co zostało niezabicie stwierdzonym,—nie dostarcza nawet kontyngentu do miast. Niewątpliwie, że właśnie dzięki takiemu egoistycznemu stanowisku P.S.L., miasta dziś cierpią głód, —i dlatego oczywicie stają się podatnym gruntem dla wszelakiego paskarstwa miejskiego.

Interpelacja więc tego stronnictwa miała na celu zupełnie coś innego: a w pierwszym rzędzie —rehabilitację polityczną premiera Witosa w oczach robotniczych mas, które doznawały twardej dłoni p. premiera,—lecz w każdym razie nie szczerą i poważną walkę z paskarstwem... gdyż inaczej należałoby wszak rozpocząć od... siebie. Żądanie zaś sprowadzenia „spisu“ paskarzy świadczy wymownie o braku powagi w traktowaniu tego zjawiska, jakim jest paskarstwo.

„Wieszac paskarzy“—jak tego domaga się łódzka „Praca“—znaczy twierdzić i wierzyć, że paskowanie jest wyłącznie wyni-

kiem działalności poszczególnych jednostek, że można „powywieść“ wszystkich paskarzy i —tem samem położyć się kres wszelkiej spekulacji... Jest to naiwne i dlatego niebezpieczne rozumowanie... Paskowanie, które ogarnęło nie tylko olbrzymią część naszego społeczeństwa, lecz grasuje w całej niemal Europie, —jest chorobliwym wynikiem wojny wszechświatowej, jest skutkiem zdezorganizowania, zdemontowania całego życia gospodarczego... I kto chce szczerze i poważnie walczyć z paskarstwem, nie może zacząć sporządzenia „spisu“ paskarzy, ani radykalizować za pomocą szubienicy, lecz prowadzić możliwie rozsądną politykę gospodarczą swego kraju.

Rzecz prosta, że w pierwszym rzędzie jest to sprawa aprowizacji. Cały kraj domagał się sekwestru, nawet endecy z byłego zaboru pruskiego byli zwolennikami sekwestru, jako jedynej drogi zabezpieczenia od głodu miast. Nie chcieli tego znać tylko nasi „patrioci“ z pod znaku „Bóg i Ojczyzna“ —no i kmiotkowie z P.S.L.

Zawierając traktaty handlowe, pamiętać należy o tem, że czekolada, perfumy i jedwabie są przedmiotami zbytku, a nafta, cukier, sól, węgiel—artykułami pierwszej potrzeby.

Chcąc walczyć z drożyzną, nie wolno podnosić cen na artykuły, znajdujące się w posiadaniu rządu, chociażby się to narazie nie „kalkulowało“.

A przedewszystkiem i nale wszystko —trzeba dostarczyć głodującym—chleba, cukru, maki, węgla i drwa w ilości chociażby minimalnie —koniecznej.

Jest to jedyny sposób na paskarstwo, a żadne represje, jakkolwiek są one, zasłużoną karą dla wyzyskiwaczy względem poszczególnych osób sprawie nie zaradzą.

Jest to błędne koło, z którego wyprowadzić nas może tylko poważna, szczerza i jasna polityka, a nie opiewanie popularnemi hasłami.

A. S.

Obrady Sejmu.

Przebieg posiedzenia.

Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu po odesłaniu do komisji projektu ustaw, przystąpiono do obrad nad wydaniem postów Rączkowskiego, Perla, Schippera, Malinowskiego, Walerona i Krajny. Izba we wszystkich ich sprawach bez dyskusji przychyliła się do wniosku komisji, aby posłów wymienionych nie wywadać.

Przystąpiono następnie do trzeciego czytania ustawy konstytucyjnej. Sprawozdawca p. Dubanowicz zawiadomił, że na podstawie wniosku podkomitatu członków komisja dokonała rewizji ustawy pod względem prawniczym i redakcyjnym. W niektórych wypadkach komisja przeprowadziła także zmiany merytoryczne.

W art. 35 Senat: Większość kwalifikacyjna, mocą której Senat może odrzucić zmiany senatu, określona na 11-20.

W art. 36. Skład senatu: powiększono liczbę wyjątków z pod przepis obowiązuje wymaganego, ażeby wyborca mieszkał przynajmniej 1 rok w okręgu wyborczym.

W rozdziale trzecim większość komisji opuszcza dawny artykuł 43, według którego prezydentem mogły być każdy obywatel państwa, który ukończył 40 lat i ta sama osoba mogłaby być powołana ponownie na stanowisko prezydenta.

Dawny art. 43 przedgawano tak, że nie będzie żadnej kategorii urzędników, którzy nie była pokryta odpowiedzialnością ministra przed Sejmem.

W art. 32 dawny 32 większość głosów, którą Sejm może poclagnąć prezydenta do odpowiedzialności za zdradę stanu, pogwałcenia konstytucji lub przestępstwa karnego zmieniono z 23 na 3-3.

W taki sam sposób zmieniono kwalifikacje większości w innych artyku-

lach przy określaniu konstytucyjnym odpowiedzialności ministrów.

Art. 115 i 116 zmieniono gruntownie; traktują one o stosunku państwa do wyznań niekatolickich.

Art. 115 głosi obecnie, że kościoły mniejszości religijnych i inne prawnie uznane związki religijne rządzą się własnymi ustawami. Stosunek państwa do swych kościołów i wyznań będzie określony ustawowo po porozumieniu się z ich prawnymi reprezentacjami.

Art. 116 głosi że uznanie nowego dotąd prawnie nie uznanego wyznania nie będzie odmówione związkom religijnym, których urzędzenia, nauka i ustrój nie są przeciwne porządkowi publicznemu i obyczajności publicznej.

P. ks. Lutostawski. Staraliśmy się podnieść granicę wieku, wymaganego od wyborców i wybranych do ciał ustawodawczych. Uważamy że 21 lat jest wiekiem najniższym, który może dać tytuł do pełni praw obywatelskich.

Jaka granicę biernego prawa wyborczego proponowaliśmy lat 30, a uważamy że lat 25 jest już poważnym zabezpieczeniem roztropności ustawodawstwa.

Wreszcie uważaliśmy za konieczne, oświadczyć dalej mówca, dać Rzeczypospolitej całkowite zapewnienie równoprawienia mniejszości narodowych.

Powstrzymujemy, wraz z Chrz. Klubem robotniczym poprawkę do art. 12, wskazującą, ażeby szkoła wyznaniowa była prowadzona na zasadzie wyznania dzieci. Co się tyczy biernej kwalifikacji na prezydenta Rzpl. związek ludowo-narodowy będzie głosować za poprawką Chrz. klubu robotniczego, aby zagwarantować, że prezydentem może być tylko polak i katolik.

Poza porządkiem dziennym zaliczono jeszcze sprawę zmiany statutu śląskiego, referowaną przez p. sta Buzka.

Następne posiedzenie w czwartek o godz. 4 po poł.

W wyroku sądu wojkowego O. G. w Kielcach z dn. 13 stycznia b. r., zatwierdzonym decyzją Nacz. Wodza z dn. 15 lutego 1921 r., urzędnik wojskowy Xr. P.K.U. w Będzinie, Leon Paprocki, za zbrodnię sprzeniewierzenia skarbowych pieniędzy i przedmiotów skazany został na karę śmierci przez rozstrzelanie.

Wyrokiem sądu polowego 2 Dyw. piech Leg., jako sądu doraznego, z dnia 13 lutego b. r. szers. Jan Gugała i Stanisław Dąbek za zbrodnię rozboju i usilo-

Z kraju.

Wyroki śmierci.

Wyrokiem sądu wojkowego O. G. w Kielcach z dn. 13 stycznia b. r., zatwierdzonym decyzją Nacz. Wodza z dn. 15 lutego 1921 r., urzędnik wojskowy Xr. P.K.U. w Będzinie, Leon Paprocki, za zbrodnię sprzeniewierzenia skarbowych pieniędzy i przedmiotów skazany został na karę śmierci przez rozstrzelanie.

Wyrokiem sądu polowego 2 Dyw. piech Leg., jako sądu doraznego, z dnia 13 lutego b. r. szers. Jan Gugała i Stanisław Dąbek za zbrodnię rozboju i usilo-

We czwartek i piątek 10 i 11-go b. m.

odbędzie się 65-2

benefis

długoletniego, zasłużonego kapelmistrza naszej orkiestry,

p. M. CHWATA

i jego zespołu

Orkiestra znacznie powiększona przy łaskaw. współudziale Łódzkiej Orkiestry Symton.

W przerwach o g. 7-ej i 9-ej wiecz. wykonane będą KONCERTY przez całą orkiestrę i solo p. CHWATA na estradzie przed ekranem.

Szczegóły w specjalnych programach.

Sala Koncertowa

JUTRO 1-szy WIECZÓR POEZJI futurystycznej!

Wystąpią:

Irena SOLSKA

Marja STROŃSKA

Jan KOCHANOWICZ

Bruno JASIEŃSKI

Anatol STERN

Stanisław MŁODOŻENIEC

WIECZÓR PIERWSZORZĘDNYCH WRŹEŃ! SŁOWO WSTĘPNE ANATOLA STERNA! NAJZNAMOWITSZE FUTURYZME POLSKIE I WSZECHEUROPEJSKIE! BAŁON FUTURYSTYCZNY!

— Początek o godz. 8-ej w. —

Pozostałe bilety w Sali Koncertowej od 10—1 i od 3—6 popoł.

Wszyscy Pracownicy

branży ekspedycyjno-transportowej

powinni się stawić na

Ogólne Zebranie

pracowników powyższej branży, które odbędzie w środę, dnia 9-go marca r.b. o godz. 8-ej wiecz. w lokalu Związku, Al. Kościuszki 21.

Zarząd sekcji.

Zarząd sekcji obraduje codziennie od g. 8—10 w. w lokalu Zw. Kościuszki 21

Lekarz

potrzebny do m. Kłodawy, pow. kolskiego. Praktyka zapewniona. Po bliższe szczegóły proszę zwracać się do apteki w Kłodawie.

LOKAL

W KRAKOWIE

frontowy, parterowy, w śródmieściu, tuż przy głównym Rynku na najruchliwszej ulicy. — Oprócz dużego sklepu frontowego, posiada 7 ubikacji składowych, 5 wielkich piwnic i podwórza. — Całość dla siebie zamknięta. — Pom własny. —

Przyjmie tylko poważne zastępstwo:

Domu Handlowego, Eksportowego, lub też poważnej Fabryki.

Zgłoszenia: Bolesław Jankowski, Kraków XI, ul. Konopnickiej № 1, parter. 161-2

Komunikat.

Komisja Międzyszkolna nauczycieli żydowskich szkół średnich w Łodzi

podaje do wiadomości interesowanych, że udało się jej, po dwumiesięcznych targach z przełożonymi, uzyskać dla nauczycielstwa 90% podwyżkę za miesiąc stycznia, luty, marzec, iaczkolwiek ustalono, że drożyzna, w porównaniu z poprzednim okresem wzrosła conajmniej o 120%. Po podwyżce wynagrodzenie za godzinę roczną wynosi w średnich szkołach żydowskich 5500, 5800, a tylko w 4 szkołach 6080.

Wobec tego pensja nauczyciela, zatrudnionego w pełnej ilości godzin (80—36) wynosi obecnie przeciętnie 25 do 30 tysięcy mk. miesięcznie.

Dnia 10 marca r. b., jako w drugą bolesną rocznicę śmierci

b. p. Waclawa Lande

odbędzie się o godz. 1-ej popoł. w synagodze „Uzdrowiska“ (Plac Wolności nr. 10) nabożeństwo żałobne, na które zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych

Matka, żona, synek i rodzina.

O pieczywo dla Łodzi.

Kalkulacja piekarzy „krzywdzonych“ przez cenniki. Uchwała o częściowym śabatżu.

(k) Łódzki cech majstrów piekarskich zwał nadzwyczajnie walne zebranie członków, w którym brali udział członkowie związku majstrów piekarskich żydów. Zgromadziło się kilkaset osób w lokalu przy ulicy Podleśnej 1.

Przedewszystkiem na wniosek starszego p. K. Gralińskiego, uchwalono, aby wszyscy członkowie cechu złożyli na plebiscyt Górnośląski po 2000 mk. W ten sposób zebrany zostanie fundusz w sumie przeszło 600,000 mk., który wpłacony zostanie do kasy okręgowego komitetu plebiscytowego.

Następnie korzystając z obecności członków związku piekarskiego, omawiano szeroko sprawę cen pieczywa w piekarniach łódzkich. Podkreślono fakt, że urząd walki z lichwą i spekulacją ustanowił cenę maksymalną za funt bułek z mąki, pochodzącej ze szmuglu na 70 mk. Z chwilą jednak, gdy ukazała się w Łodzi mąka amerykańska, członkowie cechu majstrów piekarskich za pośrednictwem wydziału handlowego, istniejącego przy cechu, zakupiwszy zapasy mąki, zaczęli sprzedawać po 56 mk. za funt bułek z mąki pszennej, gdyż tak kalkulowała się cena sprzedażna. Czuwający nad ruchem sprzedażnym wszelkiego rodzaju produktów, urząd walki z lichwą dowiedział się o tem, nie zważając wcale na tę okoliczność, że z dokonanego przez cech zakupu mąki zaspokoić można zapotrzebowania ludności zaledwie na tydzień, wydał nagle cennik w stosunku 56 mk. za funt wszelkiego pieczywa pszennego.

Cech majstrów piekarskich znalazł się w bardzo „kłopotliwym“ położeniu, nie wiedząc, jak nadal ma działać.

Także sama historia z wypiekaniem chlebem białym, którego cena ustanowiona przez komisję aprobowizacyjną, w stosunku 35 mk. za f.

obowiązywała do 1 lutego. Po tym jednak terminie taksa ta nie została wcale podniesiona. Tymczasem cena mąki, pochodzącej ze szmuglu, wynosi przeszło 50 mk. za funt, a więc wobec tego piekarnie nie mogą sprzedawać chleba białego po 35 mk. za funt.

Opierając się na tem cech majstrów piekarskich domagał się zmiany wydanego pierwotnie cennika. Zastanawiając się dalej nad sprawą zakupu mąki krajowej majstrowie piekarscy natrafiają na poważne trudności. Dokonywując bowiem zakupów na podstawie zezwolenia władz, ilości te są bardzo małe. Zważyć bowiem należy, że mąka krajowa sprowadzana jest tylko przeważnie z kaliskiego, gdyż powiaty koniński i ślępecki należą wyłącznie do aprobowizacji Łodzi, wobec czego stamtąd sprowadzanie mąki nie jest dozwolone. Ze w powiatach konińskim i ślępeckim znajdują się olbrzymie zapasy mąki dowodzi fakt, iż kupcy tamtejsi zgłaszają się ciągle do cechu majstrów, komunikując o tem i zachęcając do transakcji. Pieczywo z mąki żytniej z zakupu w kaliskiem nie wytrzymuje kalkulacji 35 mk. za funt, gdyż funt tej mąki kosztuje 43 mk. loco Łódź, po pokryciu kosztów handlowych.

Tak mówią piekarze! Wobec nieprzyjaznych warunków jakie wytworzyły się z jednej strony skutkiem niemożności podporządkowania się pod ustanowione przez urząd walki z lichwą cenniki, z drugiej z powodu trudności w zdobyciu mąki, — zebrani jednomyślnie myślnie postanowili wstrzymać się na razie z zakupem większych zapasów mąki, ograniczając się do zakupu zagranicznej mąki pszennej. Z braku bowiem odpowiednich kapitałów cech nie może sprowadzać takiej ilości mąki, jaka jest istotnie potrzebna. Słowem teraźniejsza sytuacja grozi ludności znowu kryzysem.

Ograniczenie spożycia.

W „Dzienniku Ustaw“ ogłoszono rozporządzenie ministra aprobowizacji o ograniczeniu spożycia, obowiązującym na całym terytorjum Rzeczypospolitej. Na mocy tego rozporządzenia w sprawie pieczywa, poza chlebem żytnim i pszennym jest wszelki wypiek wzbронiony. W restauracjach wolno podawać tylko po jednej bułce, lub jednym kawałku chleba, wagi 40 gramów na osobę. W kawiarniach i cukierniach po 120 gramów. W sprawie cukru: podawanie cukru we wszelkich postaciach we wszystkich jadalniach jest wzbронione. W sprawie nabiału: podawanie nabiału oddzielnie lub do napojów dozwolone jest od 8 do 10 rano i od 7 do 10 wieczór. Masło podawać można najwyżej po 2 kawałki, każdy po 15 gramów na osobę. Mięso w środy i piątki wogóle jest wzbронione w restauracji i sklepach.

Wyrób wędlin, z wyjątkiem kiełbasy i serdelków, zostaje wzbронiony. Podawanie dań z ciętleciny i prosiat jest też wzbронione. Za pogwałcenie przepisów odpowiedzialny jest przewidziana do miliona marek grzywny i do 6 miesięcy więzienia.

Z Rady Miejskiej.

(k) Wczorajszemu posiedzeniu Rady Miejskiej przewodniczył rad. Rapalski. Obrady rozpoczęto od odczytania komunikatów, między innymi: Dowodziwa m. Łodzi, które przesyła do wiadomości jako ilustrację panującego niezadowolenia wśród oficerów pułku Łódzkiego z powodu osłabienia dwójki taryfy biletów tramwajowych. Protest dowództwa baonu 4 pułku wojsk kolejowych przeciwko podwyższeniu ceny z 5 do 8 marca, zaznaczając, że zarządzenie to jest dalszym zamachem na byt materialny oficerów, którzy kategorycznie oświadczyli, iż nie poczuwają się do obowiązków placenia wyższych cen i płacić będą dawne ceny, a konduktorom tramwajowym, w razie zażądania, podadzą swe nazwiska.

Wiceprezydent Wojewódzki referował sprawę, dotyczącą taryfy za energię elektryczną, zaznaczając, że z powodu nieprawidłowej podwyżki przez urząd elektryfikacyjny w Warszawie, sprawa skierowana została na drogę sądową.

Magistrat przyznaje taryfę ustaloną przez komisję rozjemczą, mianowicie: Taryfa poczynając od 15 listopada r. b. wynosić będzie marek 16.50+2.50 — 15 proc. podatku miejskiego za 1 kwg. do oświetlenia prywatnego, mk. 6.90 — za 1 kwg. do motorów, mk. 3.10 za 1 kwg. do oświetlenia ulic. Na miesiąc grudzień wynosić będzie: mk. 21.40+3.20 — 15 proc. podatku miejskiego za 1 kwg. do oświetlenia prywatnego; marek 9 do motorów i marek 4 do oświetlenia ulic. Na miesiąc styczeń 1921 r. wynosić będzie: mk. 27.50+4.15 — 15 proc. podatku miejskiego za 1 kwg. do oświetlenia prywatnego, mk. 11.25 za 1 kwg. — do motorów, mk. 5.20 za 1 kwg. do oświetlenia ulic.

Po zarządzeniu głosowania, Rada Miejska, przychylając się do wniosku magistratu, postanowiła ustalić wysokość taryfy za energię elektryczną zgodnie z zasadami komisji rozjemczej. Dalej rozważano nagły wniosek frakcji PPS, w sprawie obszaru terytorjalnego gmin miejskich.

Rada Miejska żąda, aby na wzór powiatowych komisji ziemskich, utworzona została w Łodzi grodzka komisja ziemska, powołana do współdziałania z urzędem ziemskim, t. j. do występowania z opinią i wnioskami przy przekazywaniu, względnie wykupie majątków ziemskich, znajdujących się w sferze interesów mieszkaniowych m. Łodzi, oraz przy kwalifikowaniu instytucji miejskich lub związków zawodowych urzędniczych i robotniczych, mających prawo pierwszeństwa do otrzymania nowoutworzonych osad.

Wniosek ten przyjęto. Następnym referowano sprawę dotyczącą wprowadzenia zmian do statutu o miejskim podatku od widowisk, oraz sprawę wprowadzenia nowego statutu o podatku od ładunków kolejowych.

Zebrani przychyliłi się całkowicie do wniosku magistratu. W dalszym ciągu rozważano wniosek magistratu w sprawie wprowadzenia zmian do przepisów o podatku od gazu i elektryczności, mianowicie pobierany na rzecz kasy miejskiej w Łodzi podatek od zużycia gazu i elektryczności do celów oświetlenia — rozciągnąć w postaci 15 proc. dodatku do ceny również na prąd elektryczny, dostarczany przez elektrownię miejską do celów ruchu, oraz na gaz zużywany nie tylko do oświetlenia, a dostarczany przez miejskie zakłady gazowe.

Wniosek ten zatwierdzono.

ZAMIAST FELJETONU.

Dodatek nadzwyczajny.

Od dni już dziesięciu po świecie wiadomość w sensacji mknie ramach: że musi ententa raz przecie zniewozić podstępny Prus zamach.

Dziś późno jest myśleć, jak nie paść, za grabież dźli placić trza złotem, dziś intryg nie zwabi już przepaść... Ach wróble ćwierkają już o tem.

Wtem jeden „Kurtjerek“ miejscowy (zarobić chciał nieco, gagatek) na pomysł wpadł, chociaż nie nowy, i nagle pcha extra-dodatek!

Już armat znów stychać jest granie! — tak ryczy z całego nam gardła... Amerykę odkrył, mospanie... Królowa Bona umarła!

Sensację niezdarne ten lepi, kto z hukiem spóźnioną wieść kropi, określić go można najlepiej: „jak Filip się wyrwał z konopli“.

Zez.

TEATR MIEJSKI (Dzielnia 18)

pod. dyr. A. Zelwerowicza.
Środa, 9. III. Występ Przybytko-Potockiej, Ślubickiej, Leszczyńskiego i Stanistawskiego. „Powrót“, kom. w 4 aktach de Fleursa i de Croisset'a.

Wiadomości bieżące.

Dzisiejsza pogoda.

Komunikat państwowego Instytutu meteorologicznego z dnia 8-go marca.

Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym: Zachmurzenie zmienne, spadek temperatury. Słabe wiatry w zmiennych kierunkach, możliwość drobnych opadów.

Budżet powiatowej komisji opieki społecznej.

(k) Wydział powiatowy sejmiku łódzkiego, rozpatrywał na wczorajszym posiedzeniu opracowany budżet powiatowej komisji opieki społecznej na rok 1921-22. Po zreferowaniu sprawy przez ks. Giebartowskiego, wydział zatwierdził budżet w sumie mk. 2,715,000, przyczem postanowił zobowiązać gminne komisje opieki społecznej, aby się wystarały o pozyskanie z lokalnych źródeł od 25 do 50 proc. wzmiarkowanej sumy, chcąc przez to wykazać, że inicjatywa o konieczności zorganizowania opieki społecznej była rozważana przez czynniki lokalne i od nich wypłynęła, a nie była narzucana z góry przez wydział powiatowy.

Ostrożnie z fasolą.

(r) Ponieważ coraz częściej daje się zauważyć na rynku łódzkim fasolę amerykańską, względnie brazylijską (białą i brunatną), komisarz minist. aprobowizacji przy magistracie łódzkim przesłał kilka prób takowej do analizy do państwowego urzędu badawczego w Łodzi.

Jak wykazała analiza, fasola powyższa zawiera niewielkie, zmienne ilości substancji, szkodliwych dla zdrowia, a mianowicie: kwas pruski zawarty w postaci glikozydu. Fasola ta pochodzi z gatunku Phaseolus lanatus (zwana Rangonbonne), a nasz populie nieznanego.

Doświadczenie poucza, że fasola owa, gotowana bez przestrzeżenia specjalnych ostrożności, powoduje u ludzi nawet starszych, w kilka godzin po spożyciu, poważne zaburzenia w organizmie, objawiające się w postaci silnego bólu głowy, któremu towarzyszą uczucia duszności w klatce piersiowej, silne parcie na wymioty, a następnie silne osłabienie ogólne. Znane są wypadki zachorowań po spożyciu tej fasoli, a nawet i śmierci w jednej z ochron w Warszawie i kopalniach zagłębia Karwińskiego.

W celu więc pozabawienia po wyższej fasoli substancji szkodliwych dla zdrowia, wskazaniem jest następujące przyrządzenie jej: na 24 godzin przed gotowaniem należy wymoczyć w obfitości wody, następnie gotować w 2-ch świeżych porcjach wody, którą to

wodę, przed nżyciem fasoli, jako pożywienia, należy bezwzględnie odcadzić.

Dwie fotografie.

(k) Z dniem 15 marca r. b. do paszportów krajowych (dowoly osobiste) interesanci winni składać w komendzie policji dwie fotografie, zamiast jak dotychczas po jednej.

Zajęcie drzewa opałowego w lasach prywatnych.

(k) Wobec krytycznej sytuacji opałowej i w związku z uchwałą rady ministrów z dn. 29 stycznia r. b. w sprawie zwalczania drożyzny i lichwy wojennej, województwo łódzkie wydało polecenie starostwie jaknajściślej wykonywania rozporządzeń ministerium w przedmiocie zajęcia i przygotowania drzewa opałowego w lasach prywatnych na okres zimowy 1921 r.

W razie niestosowania się właścicieli lasów do wspomnianych rozporządzeń starosta winien sam stosować przysługujące komisji rozdziału drzewa środki, w celu ukarania winnych przekroczenia istniejących przepisów.

O szkołę rolniczą w Czarnocinie.

(k) Wczoraj, na posiedzeniu Wydziału powiatowego Sejmiku łódzkiego zdawali relację delegowani z ramienia Wydziału — prezes Tow. rolniczego p. Roman Kochański i szef departamentu rolnictwa i dóbr państwowych województwa p. Lewicki do ministerjum, w sprawie omówienia warunków, na jakich ministerjum rolnictwa i dóbr państwowych odda Sejmikowi majątek państwowy Czarnocin, dla uruchomienia w nim męskiej szkoły rolniczej i fermy wzorowej. Według relacji delegatów sprawa załatwiona została bardzo pomyślnie. Stanowisko ministerjum jest jaknajprzychylniejsze, gdyż wyraziło ono zgodę na oddanie tego majątku prawie bezinteresownie sejmikowi, przyrzekając nadto ze swej strony jeszcze dotacje, oraz pożyczkę długoterminową na inwestycje.

Głodówka w więzieniu.

W więzieniu przy ulicy Targowej od soboty trwa głodówka 18 więźniów, siedzących tam za tak zw. przestępstwa polityczne. Kilku z więźniów tych siedzi już od roku, pozostali zaś siedzą po parę tygodni od czasu znanych najsędziej policji na kooperatywy robotnicze. Jeśli sam fakt istnienia t. zw. „więźniów politycznych“ w wolnej a niepodległej Polsce jest czymś bardziej smutnym i bolesnym, niż oburzającym, to warunki, które zmuszają tych więźniów do uchębania się do tak straszliwego środka obrony, jakim jest głodówka, są istotnie czymś upokarzającym dla ludzi, niepozabawionych uczuć szlachetnych i uczciwych. Władze powinny i muszą niezwłocznie wejrzeć w tę sprawę i uczynić wszystko, by głodówce więźniów został położony kres przez usunięcie przyczyn, które ten strejk głodowy wywołały. Również i „Patronat nad więźniami“ powinien sprawą tą się zająć.

Teatr miejski.

Dzisiaj i jutro „Powrót“ najnowsza komedia de Fleursa i de Croisset'a w wykonaniu gości warszawskich z pp. Przybytko-Potocką, Ślubicką, Leszczyńskim i Stanistawskim na czele. Teatr wysprzedany na obydwu widowiska.

W piątek dnia 11 teatr miejski występuje z premierą „III części Dziadów“. Dzięki poparciu miasta arcydzieło Mickiewicza otrzyma całkowicie nową wystawę (kostiumy, dekoacje i meble) pomysłu A. Proszki. Oprawa „Dziadów“ kosztować będzie z wórá 240,000 mk. Reżyserją prowadzi A. Wągielko; główne role wykonają Konrad—Nowakowski, Ks. Piotr—Pilariski, Rolissonowa—Siennicka, Nowosiłcow—Zelwerowicz. Naczo w widowisku bierze udział cały zespół, liczni statyści, orkiestra i chór synagogałny. Premiera na plebiscyt Górnośląski.

Futuryści w Łodzi.

Jutro o godz. 8 wieczorem odbędzie się w Sali Koncertowej pierwszy wieczór polskiej poezji futurystycznej, wystąpią na nim poeci futuryści Dr. Jasiński An. Stern i S. Młodzieńiec. Pożatem znakomici artyści pp: Irena Soliska, Marja Strońska i Jan Kochanowicz, recytować będą najciekawsze utwory tego nowego kierunku poezji w Polsce i w Europie. Pozostałe bilety do nabycia w kasie Sali Koncertowej.

T. M. M.

Dzisiaj w tow. mił. muzyki odbędzie się wieczór pieśni w wykonaniu Janiny Niekraaszowej. W programie pieśni Wolfa, Smetany, Dvoraka i in.

Benefis orkiestry teatru „Luna“.

W czwartek i piątek dn. 10 i 11 b. m. odbędzie się benefis znanego w kołach muzycznych kapelmistrza teatru „Luna“ i pierwszego koncertmistrza Ł. O. S. p. M. Chwata oraz zespołu orkiestrowego kino „Luna“. Zespół ten szykuje na powyższe dni utwory muzyczne najwybitniejszych kompozytorów, które będą dostosowane do treści obrazu.

Z czarnej giełdy warszawskiej

(Tel. od nasz. warsz. koresp.)

Na wczorajszej niurzędowej giełdzie warszawskiej tendencją dla walnt stała. Za marki niemieckie płacono 14.60;

dolary: 882;
franki: 65 i pół;
funty: 3,650;
ruble złote: 36 500;
ruble sowieckie: 4;
ruble srebrne: 200.

Z różnych stron.

Skoloty polskie na Łotwie.

Władze lotewskie utrudniają wbrew postanowieniom konstytucji lotewskiej, zapisywanie dzieci polskich do polskich szkół i zmuszają je do uczęszczania do szkół bądź rosyjskich, bądź też lotewskich. Nie pozwalają na umieszczenie w izbach szkolnych żadnych symbolów polskości w postaci portretów wybitnych polaków i herbów narodu polskiego. Odmawiają szkołom polskim środków pomocy szkolnej, tak, że dzieci muszą pisać po ścianach szkolnych izb na podłodze. Rozpoczęto nawet zamknięcie szkół polskie; i tak zamknięto w styczniu szkołę w gminie Posiniu (pow. łuczyski), mimo, że uczęszczało do niej do 900 dżiatwy.

Dzieci polskie w Japonji.

Rząd japoński i społeczeństwo japońskie zainteresowały się dziećmi polskimi z Syberji. Przed paru miesiącami rząd japoński przewiózł z Syberji do Tokio około 180 dzieci polskich, przeważnie sierot. W Tokio zaopiekował się dziećmi polskimi Czerwony Krzyż japoński. — Wszystkie sfery społeczeństwa japońskiego, nie wyłączając dworskich, zbierają fundusze i podarki dla dzieci polskich. Niedawno poselstwo polskie, chcąc uniknąć momentu filantropji w tej akcji szlachetnej społeczeństwa japońskiego dla dzieci polskich, przesłało z Tokio do Ameryki 60 dzieci polskich. Znajdują się one teraz w Chicago pod opieką wydziału narodowego.

Byli król czarnogórski.

Byli król czarnogórski, Mikołaj Petrowicz Niegusz, o którego zgonie w Antibes we Francji doniesiliśmy, urodził się 25 września 1841, liczył więc 80 rok życia. Wstąpił na tron po śmierci wuja ks. Danily w roku 1860. Tytuł królewski przybrał w r. 1900. W roku 1860 ożeniony z Mileną Wukoticz, miał z nią 9 dzieci, z których córka Helena wyszła w roku 1896 za Wiktora Emanuela, dziś króla włoskiego. Utracił tron wskutek przyłączenia Czarnogórza do Serbji na mocy traktatu wersalskiego.

HELENA KLINGBAJŁOWNA

JAKÓB GRABIŃSKI

zaślubieni.

Włocławek, dnia 6 marca 1921 r.

Choroby skórne weneryczne

Dr. Lewkowicz

Konstantynowska 12.

od 9 — 11 i od 6 — 8. Pnia 6 914—34

Dr. Ludwik FALK

Choroby skórne i weneryczne

przyjm. od 2—3 i 6—9 w.

Nawrót № 7.

„Mozgobólności“ Teatr Żyd. Uspiechniana 63.

Dzisiaj, o g. 8 w. odbędzie się tylko jeden

Wielki Koncert z d. pieśni

znanego barytona p. J. Lermana gold, sopr. śpiewaczki żyd. pieśni lud., p. M. Filiberbauma (skrzypce), konc. warsz. — — — filharmonji, p. I. Sterlinga (fortepian).

Bilety do nabycia w kasie teatru od godz. 10 z.

Teatr „BAGATELA“
CEGIELNIANA 18.
— pod dyr. M. Tarłowskiego. —

Dziś po raz ostatni
o godz. 8.30 wieczorem
JUTRO PREMIERA!

R. GIERASIEMSKI
jako JERUCHEM TANGOWER
mistrz tańca i bontonu.

„Nareszcie sami“
tragidramat 24 godzinnych małżonków
Nap. Wł. Połak.

W części koncertowej cały zes-
pół nowoangazowanych sili:
Mela Grabowska, Alicja Leo-
nard, Zygmunt Drzewski —

Dyrekcja koncertów: Alfred Strauch.
Łódzka Orkiestra Symfoniczna,
SALA KONCERTOWA.
Niedziela, dnia 13 marca 1921 r., o g. 3.15 po poł.
24-ty Koncert Popołudniowy
Z CYKLU SYMFONJI BEETHOVENA
SOLIŚCI:
Dwa **KAROL SZRETER** Dwa
fortepiany **TEODOR RYDER** fortepiany
Dyrygent **BRONISŁAW SZULC.**
W programie: Beethoven: Symfonia VII A-dur. Mozart:
Koncert Es-dur na dwa fortepiany z tow. orkiestry. Mozart:
Sonata na dwa fortepiany.

Poniedziałek, dnia 14 marca 1921 r. o g. 8.15 wiecz.
24-ty Wielki Koncert Abonamentowy
SOLISTA
ALEKSANDER

Pecznikoff

Stylny skrzypek-wirtuoz.
Dyrygent **BRONISŁAW SZULC.**
W programie: Borodin: Symfonia II H-moll. Smetana: Uwer-
tura do op. „Sprzedana narzeczona“. Czajkowski: Koncert
skrzypcowy D-dur.
Bilety do nabycia w kasie Salu Koncertowej codzien-
nie od godz. 10-ej do 1-ej i od 3-ej do 7-ej, a w niedzielę i
święta od 10—12 i od 2—5-ej. 197—1

PIERWSZORZĘDNY
Hotel „Savoy“
ŁÓDŹ, ul. Trauguta (Krótka) № 6
poleca Szanownej Klienteli
162 pokoje
— zaopatrzone we wszelkie nowoczesne wygody. —
WINDA—TELEFONY na każdym piętrze.
NA MIEJSCU
Kawiarnia i Restauracja.
USŁUGA WYBOROWA. USŁUGA WYBOROWA.

Ważne dla przedsiębiorstw przewozowych! Praca stała!
Elektrownia Łódzka
wzywa pp. przedsiębiorców przewozowych, chcących podjąć się codziennego
wywozu żużlu z pod kotłów Elektrowni w przeciętnej ilości 15 wozów
dziennie, do złożenia ofert najpóźniej do 15 b. m. w gmachu Elektrowni —
pokój № 2 — w godz. biurowych.
W ofercie należy podać objętość wozu, cenę wywozki za jeden wó
i ilość rozporządzalnych zaprzęgów, 20—3

Zawiadomienie.
Niniejszym donosimy Sz. naszej Klienteli, iż z dniem
7-go marca r. b. powierzyliśmy
wyłączną sprzedaż naszych wszelkich wyrobów
na Łódź i okolice
p. Józefowi Frenklowi, Dzielna 3,
który posiada na składzie większy wybór naszych artykułów i,
prosząc wszystkich naszych odbiorców o zwracanie się tamże
z wszelkimi zamówieniami, kreślimy się
Z poważaniem
Mechaniczna Fabryka Pończoch
Wofsi i S-ka.

Do sprzedania
I prasa hydr. do 200 atm. ciśn. z pompą ręczną.
I prasa śrub. mocnej konstrukcji.
I wiertarka do 80 mm. średn. dz., prawie nowa.
I dźwigarka (winda) o 40 pud. siły nośnej.
I maszyna do pisania „Continental“.
Łódź, ulica Wysoka № 22, obejrzyć codziennie
od godz. 2—4. 184—1

Do sprzedania
2 prasy hydrauliczne z płytami ogrzewa-
nymi wodą, do tego odpowiednia ilość
tekstur.
2 prasy rotacyjne dwuniekowe, 100 cm
szerokości.
Maszyny w doskonałym stanie, mało używane.
Reflektanci zechcą się zgłosić do biura Tow.
Akt. „WOLA“, Piotrkowska 125. 160—2

Ważne dla Domów
Ekspedycyjnych!
Dom mieszkalny z obszernymi składa-
mi i placem (około 9000 lok. kwadr.)
w Łodzi, przy ul. Kilińskiego Nr. 71
na wprost stacji Towarowej Fab.-Łódz.
sprzedam. Bez pośrednictwa! Wiado-
mość: M. Meisner, Warszawa, ul. Zło-
ta 49, tel. 236-81. 170—1

Znaleziony złoty zegarek
na ostatnim balu maskowym w Salu Koncertowej,
odebrać za wynagrodzeniem: Bałuty, ul. Zielona
nr. 13, m. 39, Olechowicz. 190—1

Skóra
tanie zelówki męskie
— damskie i odpadki —
M. BERGMAN
44 Piotrkowska 44.

„LUNA“
Dziś i dni następnych
dla dzieci i młodzieży
cudowna bajka w 5 akt.
„Pasibrzuchy“
Początek: o godz. 4 i
pół po poł., w sobotę
i niedzielę o g. 2-ej pp.

Brylanty
biżuterję, złoto,
srebro, platynę
i zegarki
płaci ceny najwyższe
LUBKA,
Sienkiewicza 20, m. 16
ost. wejście parter.

Trociny
w większej ilości są
do sprzedania. Ul. Wod-
na № 28. 49—1

Pierwszorządny Zakład Krawiecki
Cywilno-Wojskowy
I. CHAJTOWICZ
Coupeur diplomé et perfectioné à Paris
Piotrkowska № 83
(1-sza lewa ofic., 1-sze piętro),
wykonuje zlecenia **cywilno-wojsko-**
we z powszechnie znaną umiejętnością
fachową.
Krój najnowszego systemu!
Ceny przystępne. Ceny przystępne.

Zarząd Towarzystwa Pielęgnowania Chorych „**BYKUR CHOLIM**“
i „**UZDROWISKA**“ zaprasza niniejszym krewnych i przyjaciół
b. p. WACŁAWA LANDE
na nabożeństwo żałobne, w rocznicę skonu, które odbędzie się w czwar-
tek, dn. 10 marca o godz. 1 po południu, w synagodze przy Placu
Wolności № 10. 173—1

LINKY
transmisyjne
z prawdziwych konopi
„Manila“ kolonialnych
są stale na składzie
w Przemysle Powroźniczym
„Napęd“
Sp. z ogr. odp.
Łódź, Piotrkowska № 165.

LINKY
SELFKTOROWE
mechanicznego wyrobu
poleca
Przemysł Powroźniczy
„Napęd“
Sp. z ogr. odp.
Łódź, Piotrkowska № 165.

A. A. Kredens — p. moćnik
12 krzesel stół
łóżka, materace, szafy
sprzedam. Piotrkowska
№ 261—4 front. 636—10
A. A. A. Kupuję meble,
dywany, garderobę,
futry, bieliznę.
Wólczańska 43, Chru-
zowicz. 840—90
A. A. Kupię różne meble,
dywany, garderobę,
bieliznę, płacie naj-
lepiej. Benedykta 29 m. 13
parter, Łazynek. 71—15
A. M. Meble stołowe, sy-
łatnego, łożeczko
dziecinne, tualeto, umy-
walnie sprzedam. Piotr-
kowska 223—3. 45—6
A. M. Meble z 3-ch pokoi
sprzedam. Piotr-
kowska 180, m. 9. 67—6
A. M. Meble różne oraz sy-
łatnego sprzedaję
tanie. Kaczorowski, Piotr-
kowska 85, (podwórce).
45—3
Angielka udzieli lekcji
angielskiego w zamian
za polski lub francuski.
Oferty sub. „Oliwa“. 42-1
Angielka udziela lekcji
angielskiego. Piotr-
kowska 7, m. 18, od 3—5.
43—1
A. Kuszerka Pipikowa, ul.
Piotrkowska 132 m. 14,
dla pań przyjezdnych
lokal. 1180—100
Buchalter z 4 letnią prak-
tyką i dobrimi swia-
dectwami, przyjmie od-
powiednią posadę. Zgło-
szenia pod „Sumienny“
do „Głosu“. 87—2
Do sprzedania drzewo
dębowe rabane z do-
stawą mk. 60 za pud.
Wiadomość: Zawadzka 19,
w podwórzu. 51—3
Biegła maszynistka — biu-
ralistka poszukuje
posady z własną maszyną
do pisania. Oferty sub
„Maszyna“ do „Głosu“
20—3
Dobrze zapłacę za pokój
słoneczny dla małżeń-
stwa bezdzietnego bez
używalności kuchni.
Oferty de Adm. „Głosu“
„Stożeczny“. 25—2
Elektrykomter z dobrimi
świadectwami posu-
kuje posady na krótki
czas. Oferty do „Głosu“
„Elektrykomter“. 59—3
English teacher gives En-
glish lessons and con-
versation. Oferty sub.
„O. K.“ do „Głosu“. 67-1
Garbitur nowy (granato-
wy boston) do sprze-
dania. Radwańska № 7,
m. 10. 76—3
Gospodyni pierwszorzę-
dnej, samodzielna umie-
jąca gotować potrzebna
do większego gospodar-
stwa w prywatnym domu,
od 10—1, Placowa № 14.
91—8
grafolog „Marja“ okre-
śla charakter człowie-
ka. Przyjmuje od 11—1
i 4—9 prócz świąt. Głó-
wna № 62. 89—3
Kupuję dywany, biżuter-
ję. Tkalinia sztuczna,
Piotrkowska 117, od 1—3.
207—3
Kupię i sprzedaję meble
używane, dywany gar-
derobę, futra oraz sprzę-
ty domowe. Dzielna 19,
sklep. Wajeman. 15-30
Młodzieniec poszukuje
ładnie umeblowanego
pokoju. Cena nie stano-
wi. Oferty „S.“ 16—2

Okazyjnie do sprzedania
6 stół okrągły i 6 krze-
seł, modne, ciemny dąb.
St. Zarzevska 7, u sto-
larza. 64—2
poszukuję pokoju ume-
blowanego lub bez
mebli. Oferty „Głosu“
sub. „R.“. 54—1
Pieciło lub chłopak na
posyłki potrzebny. Ce-
gielniarna 33, Kornbrót,
cukiernia. 201—1
Pomocnica aptekarska
poszukuje posady. Of-
erty proszę do „H. M.“
20—1
potrzebna zdolna panna
do pracowni sukien.
Szkołna 27, m. 5, parter.
711—3
Przedam kilka warszta-
tów stolarskich, z nar-
zędziami oraz 100 m.
forneru gruszkowego.
St. Zarzevska 7. 63—2
Wiedmioklasistka posu-
kuje jakiegokolwiek
pracy biurowej, lub kon-
dyccji, zna początki mu-
zyki. Oferty do „Głosu“
sub. „Kondyccja“. 78—2
Udzielam lekcje polskie-
go, niemieckiego, po-
czątki francuskiego i ko-
repeccje w niższych kla-
sach. Oferty pod „R.“ d-
Głosu“. 904—30
potrzebne mieszkanie z
3—3 pokojami. Łaskawe
oferty: Orła 3 m. 12, Z.
Rydzewski. 799—3
Zagubione dokumenty:
Appelt Fryderyk Emil
zgub. paszport nie-
miecki, wyd. w Brzezi-
nach. 13—3
Borenstein Mojżesz zgub.
kartę powołania rocz.
1890. Wschodnia 34. 85—3

Bugańska Ewa zgub. pa-
szport niemiecki fami-
lijny, wyd. w Łodzi. 713—3
Cyranek Józef zgub. kar-
tę o paszportu, wyd.
z fabryki Gayera. 62-1
Fietlin Matus zgub. pasz-
port polski, wyd. w War-
szawie. 53—3
Chrabaszcz Józefa zgub.
biła paszport niemiec-
ki, wyd. w Łodzi. 72—3
Preszcz Władysław zgub.
bił paszport rosyjski,
wyd. w gminie Górki. 8-3
Eizenband Elja Szmul
zgub. paszport nie-
miecki, wyd. w Łodzi.
80—3
Gutknecht Otto zgubił
kartę powołania rocz.
1894 wyd. w Łodzi. 6—3
Gabryszewski Andrzej
zgubił kartę powoła-
nia r. 1891, wyd. w Łodzi.
06—3
Grobelska Helena zgu-
biła dowód osobisty,
wyd. w Łodzi. 12—3
Gitlin Mina zgubiła do-
wód osobisty, wyd. w
Łodzi. 22—3
Grunwald Laja zgubiła
dowód osobisty oraz
patent II kategorii. Zwró-
cił: Sienkiewicza № 15.
Fuks. 89—3
Goldberg Abram zgubił
legitymację na 7 osób.
Kamienna 1. 66—3
Herc Szmul Jutka zgub.
dowód osobisty, wyd.
w gminie Białaczów. 7-3
Legitymacja prowizorycz-
na, zamiast paszportu
wydana przez komisariat
Y policyjny, na imię Mi-
chała Łapińskiego, zgi-
nęła. 57—2

Judel Grynbaum zgubił
tymczasowy paszport
polski, wyd. w Łodzi. 75—3
Janowska Sura zgubiła
dowód osobisty, wyd.
w Łodzi. 84—3
Krowirando Franciszek
zgub. kartę powołania
rocz. 1889, wyd. w Łodzi.
86—3
Wajnbaum Herszlik zgu-
bił legitymację na 10
osób. Górny Rynek 5/6.
88—1
Wirsztajn Moszek zgubił
paszport niemiecki,
wyd. w Łodzi. 86—3
Wuśmirawski Bronisław
zgub. kartę powołania
z 1902 r. wyd. w Łasku.
79—3
Waniera Jan. zgub. kartę
powołania z 1893 r.
wyd. w Łodzi. 95—3
Wady Student London
University (ves En-
glish lessons. Dzielna 30
m. 6, 10—12, 3—4. 86-3
Węcki Jan zgub. legity-
mację wraz z kartka-
mi 130 okresu, na 7 osób.
709—1
Wopata Chana zgub. pa-
szport niemiecki, wy-
dany w Łodzi. 712—3
Weier Warhaft zgub. kar-
tę powołania r. 1892
wyd. w Łodzi. 64—3
Wichla Pinchasik zgubił
paszport niemiecki,
wyd. w Łodzi. 81—3
Wirenberzanka Pola zgu-
biła paszport niemiec-
ki, wyd. w Łodzi. 82—3
Wokitowicz Józef Dawid
zgubił tymczasowy do-
wód osobisty, wyd. w Ło-
dzi. 77—3

Pasternak Michał zgubił
kartę powołania z 1893
roku, wyd. w Łasku. 80-3
pożegnawę Anna zgu-
biła paszport niemiec-
ki, wyd. w Łodzi. 68—3
Pattfelder Jan zgub. kar-
tę węglową. Wspólna
№ 17. 59—1
Stern Izidor zgub. kartę
powołania z 1894 r.
wyd. w Łodzi. 69—3
Staniardowicz Sulik zgu-
bił paszport niemiec-
ki, wyd. w Łodzi. 76—3
Stendowicz Sruł zgubił
paszport niemiecki,
wyd. w Łodzi. 200—1
Stanisław Zimtak zgu-
bił paszport niemiec-
ki, wyd. w Łodzi. 77—3
Stolarski Abram zgubił
paszport niemiecki,
wyd. w Łodzi. 48—3
Stajzer Henoch Pinkus
zgubił paszport nie-
miecki, wyd. w Łodzi.
44—2
Tim Gustaw zgubił do-
wód osobisty, wyd. w
Lutomiersku, pow. łus-
kim. 52—3
Walicka Florentyna zgu-
biła legitymację wraz
z kartkami na 3 osoby
kartę naftową oraz 180
marek. 81—1
Wawrzynczak Stefan
zgubił kartę powoła-
nia rocz. 1888, wyd. w
Łodzi. 100—3
Zylbersztajn Chaim Mord-
ka zgub. paszport nie-
miecki, wyd. w Łodzi.
110—8
Zniszczono legitymację
na 7 osób, na imię
Joka Borensztajna. 810—1

Pasy konopne
i bawełniane
nadzwyczajnej trwałości
można nabyć najtaniej
w Przemysle Powroźniczym
„Napęd“
Sp. z ogr. odp.
Łódź, Piotrkowska № 165.

Sznury
wrzecionowe
w pierwszorzędnym ga-
tunku poleca
Przemysł Powroźniczy
„Napęd“
Sp. z ogr. odp.
Łódź, Piotrkowska № 165.